

CECI

Citizens' Empowerment Center in Israel
A Government that works. For us.

המרכז להעצמת האזרח
ממשל שעובד. בשבילנו.

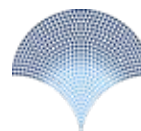

דו"ח מעקב

יישום החלטת הממשלה למתן הטבות לחיילי מילואים

על בסיס החלטת ממשלה 2607 – הטבות למשרתים בשירות המילואים – אישור המלצת ועדת השרים לעניין מערך המילואים מיום 14.04.17

אפריל 2018

אודות המרכז להעצמת האזרח **CECI**

המרכז להעצמת האזרח הינו עמותה הפועלת בתחומי הממשל, ועוסקת באפקטיביות המגזר הציבורי ויכולות הביצוע של הרשות המבצעת. המרכז מתמקד בתהליכי יישום מדיניות, ובהיבטים שונים הקשורים לתפקוד הממשל ויכולתו לממש ולהוביל שינויים לטובת הציבור. במסגרת זו, מפעיל המרכז את מיזם "המוניטור", הכולל מעקב וניטור אזרחי אחר יישום החלטות ממשלה וחוקי כנסת והנגשתם לציבור.

"המוניטור" מסייע בהבנת תהליכי ממשל ויישום מדיניות באמצעות יצירת תשתית ידע רחבה, אמפירית ואינטגרטיבית של תהליכי יישום ההחלטות. מטרת "המוניטור" היא לקדם את שיוב עבודת הממשל בישראל ולהגביר את ההיכרות והמעורבות האזרחית בתחומי העשייה של המגזר הציבורי.

דו"ח מעקב

יישום החלטת הממשלה למתן הטבות לחיילי מילואים

על בסיס החלטת ממשלה 2607 – הטבות למשרתים בשירות המילואים – אישור המלצת ועדת השרים לעניין מערך המילואים מיום 14.04.17

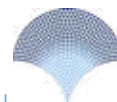
אפריל 2018

דו"ח המעקב נכתב במסגרת פרויקט ה"מוניטור" של המרכז להעצמת האזרח המבצע ניטור ומעקב אחר יישום מדיניות

הדו"ח נכתב על ידי אוריה גפן, תחקירנית בפרויקט המוניטור, ובהנחיית נועה רוזנפלד, מנהלת תחום ממשל במרכז להעצמת האזרח

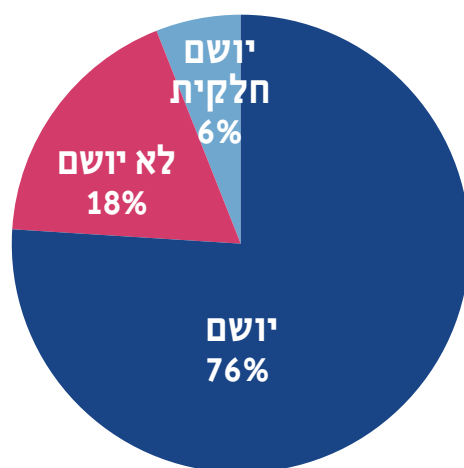
טבלה מסכמת: מרכיבי ההחלטה וסטטוס יישומם

סטטוס	מה קורה עם זה?	מה הוחלט?	
 יושם	הנושא קודם בוועדת מדיניות של מל"ג והועדה החליטה להרחיב את ההתאמות עבור משרתים בשעת חירום והן לייצר התאמות עבור בני/בנות זוג של משרתים. התקנות אושרו ע"י במליאת המל"ג וצפויות להתפרסם בעוד כחודשיים.	בחינת התאמות נוספות לסטודנטים שגויסו לשירות מילואים במצב חירום או במצבים מיוחדים.	1
 יושם	תקנות ההנחה למשרתי מילואים נחתמו ע"י שר הפנים ופורסמו בקובץ התקנות.	הנחה בארנונה לחייל מילואים פעיל.	2
 יושם	לאחר בחינה, הוחלט להפחית בשיעור של 50% את כלל האגרות המשולמות על ידי משרתי מילואים העוסקים במקצועות הבאים הנמצאים תחת סמכותה של שרת המשפטים: רואי חשבון, נוטריונים, שמאי מקרקעין, מתווכים במקרקעין, חוקרים פרטיים ושירותי שמירה.	פטור מתשלום אגרות ותשלומים בתחום אחריות משרד המשפטים: רישום משכנתא בגין דירה ראשונה, פטור מתשלום אגרות לפי תקנות רואי החשבון, פטור מאגרות סיוע משפטי, פטור מאגרות הסניגוריה הציבורית.	3
 יושם	אושר מתן תגמול נוסף למפקדים – "תגמול למפקד מילואים פעיל" משנת עבודה 2016. גובה התגמול הינו 1,290 ש.	תשלום תגמול מילואים למפקדים בגובה חצי נקודת זיכוי ממס.	4
 יושם	בעקבות הסכם שנחתם בין צה"ל למוסד לביטוח לאומי, ישולם לעצמאי המשרת במילואים פיצוי בנוסף לתגמול המילואים שהוא זכאי לו.	הגדלת תגמולי מילואים לחיילים עצמאיים.	5
 יושם	הוחלט על הרחבת הסעד המשפטי – יצאה איגרת ר' עתכ"א מילואים בנושא ביולי 2017.	הרחבת סיוע משפטי הניתן לחיילי מילואים הנמצאים בהליכי פיטורין בשל שירותם.	6
 יושם	הנושא קודם בוועדת מדיניות של מל"ג והועדה החליטה להרחיב את ההתאמות עבור משרתים בשעת חירום והן לייצר התאמות עבור בני/בנות זוג של משרתים. התקנות עברו אישור בוועדת המשנה לענייני מדיניות, משם יצאו לתגובת המוסדות לפני האישור הסופי במליאת המל"ג.	התאמות לסטודנטים שהם בני זוג של משרתי מילואים והורים לילדים בזמן שירות מילואים פעיל של בן/בת הזוג.	7
 לא יושם	הגיעו להסכמות על נוסח התקנות, הנוסח עבר לאישורו של השר והתקנות חזרו לניסוח של הייעוץ המשפטי של מה"ט מול הייעוץ המשפטי של ועדת החינוך בכנסת. התקנות טרם הגיעו לדיון בוועדה.	התקנת תקנות זכויות הסטודנט לסטודנטים הלומדים במוסדות להשכלה טכנולוגית עקב שירות מילואים (מכללות של המכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה ובמדע במשרד העבודה והרווחה).	8

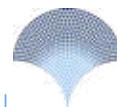

סטטוס	מה קורה עם זה?	מה הוחלט?	
☒ יושם	הנושא נבחן ונציבות שירות המדינה מפתחת בימים אלו נהלים למתן נקודות זכות עבור מועמדים לתפקידים בשירות המדינה התורמים לקהילה.	בחינת מתן ניקוד במכרזים על תרומה לקהילה ולחברה של משרתי מילואים בשירות המדינה.	9
☐ לא יושם	הטיפול טרם הושלם. הנציבות פועלת לתיקון תקנון שירות המדינה (התקשי"ר) כך ששירות מילואים יילקח בחשבון כניסיון ניהול צוות עובדים וניסיון בניהול תהליכים.	הכרה בניסיון פיקודי במערך המילואים כניסיון ניהולי בשירות המדינה.	10
☒ יושם חלקית	משרד המשפטים בחן את הנושא ומתקיימת עבודת מטה במגמה להביא לידי השלמה את תיקון החקיקה בהקדם.	הרחבת תחולת חוק הארכת מועדים ביחס לרשויות ציבוריות.	11
☒ יושם	כלל התקנות תוקנו באופן הקובע מועד בחינה מיוחד למשרתים במילואים בקריאת פתע.	מועד מבחן מיוחד לחיילי מילואים שנקראו לשירות פתע [תקנות שמאי מקרקעין, תקנות רואי חשבון, תקנות לשכת עורכי הדין, תקנות המתווכים במקרקעין, תקנות הפטנטים, תקנות חוקרים פרטיים].	12
☒ יושם	משרד הבריאות הסדיר את הנהלים בנושא.	התאמות למשרתי מילואים פעילים הניגשים לבחינות לרישוי מקצועי במקצועות הבריאות.	13
☒ יושם	תוקנה החלטת מועצת מקרקעי ישראל מס 1492 – חייל מילואים פעיל זכאי לכפל הנחות במחיר הקרקע.	הנחות בקרקע.	14
☒ יושם	מלגאים שלוקחים חלק במלגות של המשרד לשוויון חברתי זכאים לתוספת במלגה של 20% באם ביצעו יותר מ־25 ימי מילואים בשנה וכן מכירים בימי מילואים כשעות מלגה ונותנים עדיפות בקבלה למלגות.	הפעלת סטודנטים למען הקהילה תמורת מלגה.	15
☒ יושם	פורסם הנוסח הסופי של המבחנים לצורך תמיכה בגרעינים משימתיים של משרד החקלאות ופיתוח הכפר למוסדות ציבור לשנת 2018. בנוסח ניתנה התייחסות לחברי גרעינים שהינם חיילי מילואים כפי שנקבע בהחלטת הממשלה.	ניקוד עודף לגרעין משימה שאחוז מסוים מחבריו משרת שירות מילואים פעיל.	16
☐ לא יושם	לא בוצעו פעולות הקשורות להטבת משרתי מילואים לעניין דירות להשכרה ארוכת טווח, כפי המפורט בסעיף ט' להחלטת הממשלה.	עדיפות למשרתי מילואים פעילים בהקצאת דירות להשכרה ארוכת טווח בפרופריה, בפרויקטים של התכנית "דירה להשכיר".	17

הטבות למשרתי מילואים – אחוזי ביצוע

■ יושם ■ יושם חלקית ■ לא יושם

שירות מילואים בישראל

חובת הגיוס לצה"ל מוסדרת בישראל תחת חוק שירות הביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986. חוק זה קובע כי חובת השירות הסדיר חלה על כל אזרח במדינת ישראל, לפי מדיניות הגיוס של צה"ל. נוסף על כך, מונהג בישראל שירות מילואים, המעוגן בחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008. על פיו, מורכב **מערך המילואים** מיוצאי צבא שנמצאו כשירים, אלא אם קיבלו פטור משירות ביטחון. חוק זה מגדיר את משך שירות המילואים ואת האפשרות להתנדב למילואים. מספר אנשי המילואים אינו מפורסם, אך ההערכה היא כי בשנת 2014 היו כ-180,000 משרתי מילואים פעילים¹. החוק אינו מגדיר במפורש הטבות הניתנות מטעם המדינה לחיילי מילואים פעילים, אך מציין כי "באפשרותם של גופים ציבוריים לקבוע הוראות שיש בהן כדי לתגמל חיילי מילואים או להביע הוקרה כלפיהם"².

בשנת 2004 קבעה הממשלה כי בכל שנה יחול **יום הוקרה למערך המילואים** בתאריך בו חל ל"ג בעומר. יום זה מצוין בשקס הנערך בכנסת, ובשקסים נוספים ברחבי הארץ. בנוסף ניתנות ביום זה הטבות והנחות שונות לחיילי המילואים בשורה של מקומות בילוי ונופש. סביב מועד זה נוהגות הכנסת והממשלה לבחון את המדיניות כלפי מערך המילואים ולגבש מדיניות חדשה במידת הצורך.

חיילי המילואים נקראים לשירות הן בחירום והן במסגרת ביטחון שוטף והם אלו המהווים את מירב סדרי הכוחות של צה"ל. על כן, למערך המילואים חשיבות רבה לביטחון המדינה. ממשלות ישראל לדורותיהן קבעו בחקיקה תגמול, הוקרה והגנה מפני פיטורין למשרתים במילואים³, הנחות לחיילי מילואים ברכישת קרקע למגורים; הנחות בתשלומי אגרות כדוגמת רישוי רכב וחידוש רישיון נהיגה, טייס ושייט; הנחות באגרת הוצאת וחידוש דרכונים; הטבות בשירות המדינה כגון: יום חופשה נוסף לעובד מדינה המשרת במילואים, עדיפות בקידום, ואישור היעדרות לבני זוג של אנשי מילואים; הנחות בתרבות ובפנאי כגון הנחות באתרי רשות הטבע והגנים וכניסה חינם למוזיאונים של משרד הביטחון.⁴

1 ענבר, ע. מרכז המחקר והמידע של הכנסת, "הטבות ממשלתיות בדיור ליוצאי צבא ולמשרתי מילואים", 10.4.2016.

2 ש.ם.

3 אתר הכנסת, הודעות הכנסת, "אושר בשרומית: זכות להיעדר מעבודה בעת שירות מילואים של בן הזוג", 23.11.2016.

<http://main.knesset.gov.il/News/PressReleases/Pages/press321116c.aspx>

4 אתר "כל זכות", הטבות לחיילי מילואים, http://www.kolzhut.org.il/he/%D7%94%D7%98%D7%91%D7%95%D7%AA_%D7%9C%D7%97%D7%99%D7%99%D7%9C%D7%99_%D7%9E%D7%99%D7%9C%D7%95%D7%90%D7%99%D7%9D

הטבות לחיילי מילואים

עוד בטרם פורסם חוק שירות המילואים, בינואר 2008, התקבלה החלטת הממשלה 2896 – "הטבות לחיילי המילואים"⁵ (תחת הממשלה ה-31 בראשות אהוד אולמרט) שהגדירה לראשונה מיהו חייל מילואים פעיל וקבעה הטבות הניתנות למשרתי מילואים העונים להגדרה זו. בשנת 2012⁶ התקבלה החלטה מספר 4712 אשר הרחיבה את הגדרת חייל המילואים הפעיל וקבעה הטבות נוספות.

בשנים האחרונות התרחשו מספר מבצעים צבאיים רחבי היקף, במסגרתם גויסו אנשי מילואים רבים בצווי חירום לתקופה ממושכת. כך למשל, פורסם כי במבצע "צוק איתן" שארך 29 ימים בקיץ 2014, גויסו כ-82,000 אנשי מילואים.⁷

במאי 2016, התקבלה החלטה נוספת – 1447 – שעסקה בהרחבת ההטבות הניתנות לאנשי המילואים וכן שינתה את הגדרת חייל המילואים הפעיל כפי שנקבעה בשתי ההחלטות שקדמו לה.⁸ שינוי הגדרת חייל המילואים הפעיל הרחיבה למעשה את מספר חיילי המילואים הזכאים להטבות.⁹ החלטה זו יושמה באופן חלקי ופורסם עליה דו"ח מוניטור מקיף מטעם המרכז להעצמת האזרח.¹⁰ מרכיבי ההחלטה שיושמו באופן מלא הם הגדלת מלגת הפר"ח לחיילי מילואים פעילים, הארכת תקופת הסיוע מהקרן לקליטת החייל המשוחרר, בחינה של פטור מתשלום אגרות ותשלומים אחרים שבאחריות משרד המשפטים והקמת ועדת המנכ"לים לטיפול בחיילי מילואים אשר התכנסה לראשונה בדצמבר 2016.

בדצמבר 2016 התכנסה לראשונה ועדת המנכ"לים, כפי שנקבע בהחלטה 1447. לאחר התכנסות הוועדה הוחלט על כינוס ועדת השרים לענייני מילואים בפברואר 2017. ועדת השרים החליטה על סל הטבות משמעותיות לחיילי מילואים, בהתבסס על מסקנותיה של ועדת המנכ"לים. החלטה זו עברה כהחלטת ממשלה באפריל 2017 ומספרה 2607 והיא חוזרת על הסעיפים שלא יושמו מתוך החלטה 1447 (כגון הקלות מטעם המל"ג, והנחה בארנונה), וכן מוסיפה הטבות והקלות נוספות. דו"ח זה מציג את מצב יישומם של סעיפי החלטה זו.

- 5 החלטת ממשלה 2896, 6.1.2008, ממשלה 31, "הטבות לחיילי מילואים", https://www.gov.il/he/Departments/policies/2008_des2896
- 6 החלטת ממשלה 4712, 3.6.2012, ממשלה 32, "שינוי הגדרת חייל מילואים פעיל", <http://www.pmo.gov.il/Secretary/GovDecisions/2008/Pages/des2896.aspx>
- 7 זיתן, יואב. "3,365 רקטות, 4,762 תקיפות, 82,201 מילואימניקים. צוק איתן במספרים", Ynet, 5.8.2014.
- 8 הגדרה זו הרחיבה את ההגדרה הראשונית שנקבעה בהחלטה 2896, לפיה חייל מילואים ששירת 10 ימי מילואים בשנה קלנדרית אחת יהיה זכאי להטבות המגיעות לחייל מילואים פעיל. כיום, חייל מילואים פעיל הוא מי ששירת 20 ימי מילואים לפחות בתקופה של 3 שנים רצופות, או חייל שטרם חלפו 3 שנים ממועד שחרורו, אך שירת 14 ימי מילואים לפחות בתקופה של שנתיים. נוסף על כך, הגדירה החלטה זו לראשונה כי ימי מילואים שבוצעו בנסיבות חירום או בנסיבות מיוחדות (צווי 8 או צווי 9) יוכרו גם הם לצורך הגדרת חייל מילואים פעיל, וכן נקבעה לראשונה הגדרת "מפקד מילואים פעיל", המזכה חיילי מילואים המשרתים בתפקידים פיקודיים בהטבות נוספות שייקבעו מעת לעת בחקיקה ובהחלטות ממשלה.
- 9 זכאות להטבות המגיעות לחייל מילואים פעיל היא לתקופה של 3 שנים. בתחום המשכנתאות, זכויות במקרקעין ותפקידים בשירות המדינה, חלות הזכויות על מי שענה על הגדרת חייל מילואים פעיל במשך 6 שנים מצטברות לפחות.
- 10 בלומנפלד, גוני, המרכז להעצמת האזרח, דו"ח מוניטור, יישום החלטת ממשלה 1447 למתן הטבות לחיילי מילואים, אוגוסט 2017, <http://www.ceci.org.il/sites/citizens/UserContent/files/monitorreport/ReserveSoldiers-1.pdf>

מרכיבי ההחלטה וסטטוס יישומם:

1. בחינת התאמות בלימודים לסטודנטים שגויסו לשירות מילואים במצב חירום או במצבים מיוחדים:

החלטת הממשלה קבעה כי על שר החינוך לפנות למועצה להשכלה גבוהה בבקשה לבחון את הצורך בקביעת התאמות מיוחדות לסטודנטים שגויסו במצבי חירום, נוסף על ההסבות וההקלות הקיימות מטעם המל"ג.

סטטוס: יושם.

שר החינוך פנה למל"ג והנושא קודם בוועדת מדיניות. ב־28 בדצמבר 2017, הוועדה החליטה להרחיב את ההתאמות עבור משרתים בשעת חירום.¹¹ התקנות החדשות עברו אישור בוועדת המשנה לענייני מדיניות ויצאו לתגובת המוסדות. באפריל 2018 אישרה המל"ג את התיקונים והם הועברו לנסחית במשרד המשפטים. לאחר מכן הנוסח יועבר לחתימת שרת המשפטים ויכנס לתוקף. צפוי לקחת כחודשיים.

2. הנחה בארנונה לחייל מילואים פעיל:

החלטת הממשלה קבעה כי על שר הפנים לתקן את תקנות ההסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), התשנ"ג-1993, כך שיותר לרשויות מקומיות המעוניינות בכך להעניק הנחה של עד 5% בארנונה למשרתי מילואים העונים להגדרת חייל מילואים פעיל.

סטטוס: יושם.

נוסח תקנות ההנחה למשרתי מילואים בארנונה אושר ונחתם על ידי שר הפנים ב־12.3.2018 והתפרסם ברשומות בסוף אותו חודש.¹²

3. פטור מתשלום אגרות ותשלומים:

החלטת הממשלה קבעה כי על שרת המשפטים לבחון מתן פטור למשרתי מילואים פעילים מתשלום אגרות הנמצאות תחת תחום אחריות משרד המשפטים:

- א. רישום משכנתא בגין דירה ראשונה לרבות אגרת בקשה, בתקנות המקרקעין (אגרות), התשל"ה-1974.
- ב. פטור מתשלום אגרות לפי תקנות רואי החשבון, התשט"ז-1955.
- ג. פטור מאגרות או תשלומים לפי חוק הסניגוריה הציבורית, התשנ"ו-1995.
- ד. פטור מאגרות או תשלומים לפי חוק הסיוע משפטי, התשל"ב-1972.

סטטוס: יושם.

הנושא נבחן במשרד המשפטים ולנוכח סכומי האגרה הנמוכים ביחידות המצוינות בהחלטת הממשלה (אגף רישום והסדר מקרקעין, הסיוע המשפטי והסניגוריה הציבורית) המשולמים לרוב באופן חד פעמי ולנוכח קשיי יישום שונים, המשרד בחר לבחון חבילת הסבות חלופית. בעקבות זאת, נבחנה חלופה שתטיב עם אוכלוסיית משרתי מילואים מוגדרת ש"נפגשת" עם יחידות המשרד פעמים רבות על מנת שההטבה תהיה משמעותית ביותר עבורם. לבסוף, הוחלט להפחית בשיעור של 50% את כלל האגרות המשולמות על ידי משרתי מילואים העוסקים במקצועות

11 ט.ח. תמר. "קיצור שירות", ידיעות אחרונות, 29.12.17, <https://www.yediot.co.il/articles/0,7340,L-5063541,00.html>

12 קובץ התקנות, חוברת 7974,

<http://www.justice.gov.il/SitePages/OpenDocument.aspx?d=btfoGU%2fzRz98U4QZbe1n0v1RfEES503o1CZcaDCSGdg%3d>

הבאים הנמצאים תחת סמכותה של שרת המשפטים: רואי חשבון¹³, נוטריונים¹⁴, שמאי¹⁵ ומתווכי¹⁶ מקרקעין, חוקרים פרטיים ושירותי שמירה.¹⁷

התיקונים אושרו ביוני 2017 בוועדת האגרות הבין משרדית וביוולי 2017 התקבל אישורם בידי שר האוצר. מועד תחילתן של התקנות היה ב־1 בינואר 2018.

ההטבה צפויה להיטיב עם כ־3,500 משרתי מילואים בשנה ולעמוד על סך של כ־1.6 מיליון ש"ח בשנה.

4. תשלום תגמול מילואים למפקדים בגובה חצי נקודת זיכוי ממס:

החלטת הממשלה קבעה כי על שר הביטחון להעניק תגמול מילואים למפקדים במערך המילואים העונים על הגדרת "מפקד מילואים פעיל" בגובה חצי נקודת זיכוי ממס.

סטטוס: יושם.

הוחלט על מתן תגמול נוסף למפקדים – "תגמול למפקד מילואים פעיל".

תגמול מילואים זה מיועד למפקדים במערך המילואים העונים על הגדרת "מפקד מילואים פעיל", כפי שנקבע בהחלטת ממשלה 1447 ובמדיניות צה"ל.

גובה התגמול הינו 1,290 ש"ח ונכנס לתוקף משנת עבודה 2016.¹⁸

5. הגדלת תגמולי מילואים לחיילים עצמאיים:

החלטת הממשלה קבעה כי על שר הביטחון להקצות סכום מתקציב הביטחון להעלאת תגמולי המילואים לחיילי מילואים עצמאיים.

סטטוס: יושם.

נחתם הסכם בין צה"ל למוסד לביטוח לאומי שקבע כי ישולם לעצמאי המשרת במילואים פיצוי בנוסף לתגמול המילואים שהוא זכאי לו. סכום הפיצוי הוא בשיעור 25% מהתגמול המחושב לפי הכנסתו כעצמאי, עד לתקרת תגמול המילואים המקסימלי ליום.

ההסכם חל באופן רטרואקטיבי ביחס לכלל משרתי המילואים העצמאיים, שביצעו שירות מילואים פעיל החל מה־1.1.2016.¹⁹

6. הרחבת הסיוע המשפטי הניתן לחיילי מילואים הנמצאים בהליכי פישורין בשל שירותם:

החלטת הממשלה קבעה כי על שר הביטחון להכין תכנית להרחבת הסיוע המשפטי הניתן לחיילי מילואים הנמצאים בהליכי פישורין בשל שירותם במילואים.

סטטוס: יושם.

13 תקנות רואי חשבון, תשט"ז-1955 ס'47(4)(א), https://www.nevo.co.il/law_html/Law01/P206_002.htm

14 תקנות הנוטריונים (אגרות נוטריון), תשל"ז-1977 ס'2א, https://www.nevo.co.il/law_html/Law01/304_005.htm#Seif6

15 תקנות שמאי מקרקעין (אגרות), תשע"ב-2012 ס'א, https://www.nevo.co.il/law_html/Law01/500_667.htm#Seif8

16 תקנות המתווכים במקרקעין, תשנ"ז-1997 ס'12(א), https://www.nevo.co.il/law_html/Law01/299_004.htm

17 תקנות חוקרים פרטיים ושירותי שמירה (אגרות רשיון) (מס' 2), תשל"ג-1973 ס'2(א),

https://www.nevo.co.il/law_html/Law01/147_010.htm

18 אתר המילואים, תגמולים למערכת המילואים, http://www.miluim.aka.idf.il/1208-he/Miluim.aspx#par_2

19 איגרת ראש עתכ"א מילואים, http://www.miluim.aka.idf.il/SIP_STORAGE/FILES/7/2377.pdf

נקבעו מספר קווים מנחים להרחבת הסעד המשפטי, אשר פורסמו ביולי 2017:

- א. ייצוג במהלך שימוע לפני פיתורין שמתקיים ב"תקופה האסורה" – תקופת 30 הימים שלאחר תום שירות המילואים.
 - ב. השעיה ממקום העבודה בגין שירות מילואים.
 - ג. ייצוג חייל מילואים בפני ועדת תעסוקה בבקשת מעסיק לקבלת היתר לפיתורין.
- חייל מילואים הטוען שזכויותיו הופרו רשאי לפנות לוועדת התעסוקה. לוועדה זו יש סמכות המקבילה לבית הדין לעבודה ובכוחה להשיב את העובד לעבודתו ולפסוק לו פיצויים. בנוסף, משרד הביטחון מעניק סיוע משפטי בייצוג בפני ועדת התעסוקה לחיילי מילואים שפוטרו מעבודתם בניגוד לחוק.²⁰

7. התאמות לסטודנטים שהם בני זוג של משרתי מילואים והורים לילדים בזמן שירות מילואים פעיל של בן/בת הזוג:

החלטת הממשלה קבעה כי על שר החינוך לפנות למועצה להשכלה גבוהה בבקשה לבחון את הצורך בקביעת התאמות מיוחדות לסטודנטים שהם בני זוג של משרתי מילואים והורים לילדים, בזמן שירות מילואים פעיל של בן או בת הזוג.

סטטוס: יושם.

שר החינוך פנה למל"ג והנושא קודם בוועדת מדיניות. ב־28 בדצמבר 2017, הוועדה החליטה לייצר התאמות עבור בני/בנות זוג של משרתי מילואים.²¹ התקנות החדשות עברו אישור בוועדת המשנה לענייני מדיניות ויצאו לתגובת המוסדות לפני האישור הסופי במליאת המל"ג שניתן באפריל 2018.

8. התקנת תקנות זכויות הסטודנט לסטודנטים הלומדים במכללות של המכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה ובמדע במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים עקב שירות מילואים:

החלטת הממשלה קבעה כי על שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים לפעול להתקנת תקנות זכויות הסטודנט – התאמות לסטודנטים הלומדים במכללות של המכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה ובמדע עקב שירות מילואים וכן, לבחון הוספת התאמות לסטודנטים שהינם הורים לילדים אשר לומדים במוסדות המוכרים ע"י המכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה אשר ובני זוגם נקראו לשירות מילואים בחירום.

סטטוס: לא יושם.

הגורמים הרלוונטיים הגיעו להסכמה על נוסח התקנות, הנוסח עבר לאישורו של שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים והתקנות חזרו לניסוח של הייעוץ המשפטי של המכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה מול הייעוץ המשפטי של ועדת החינוך התרבות והספורט בכנסת. התקנות טרם הגיעו לדיון ראשון בוועדה.

9. ניקוד במכרזים על תרומה לקהילה ולחברה של משרתי מילואים בשירות המדינה:

החלטת הממשלה קבעה כי על נציב שירות המדינה לבחון את האפשרות לכלול תרומה לקהילה ולחברה, לרבות שירות מילואים, כחלק מהפרמטרים הרלוונטיים לבחינת התאמה לתפקיד של מועמד לעבודה בשירות המדינה.

סטטוס: יושם.

הנושא נבחן ונציבות שירות המדינה מפתחת בימים אלו נהלים למתן נקודות זכות עבור מועמדים לתפקידים בשירות המדינה התורמים לקהילה. במסגרת נהלים אלו, מועמדים אשר שירתו בעבר או בהווה בשירות מילואים

20 איגרת ר' עתכ"א מילואים, <http://www.miluim.aka.idf.il/994-9116-he/Miluim.aspx>

21 ש.ח, תמר. "קיצור שירות", ידיעות אחרונות, 29.12.17, <https://www.yediot.co.il/articles/0,7340,L-5063541,00.html>

פעיל ו/או מועמדים שלקחו חלק במסגרות התנדבותיות למען הקהילה, יקבלו נקודות זכות בוועדות הבוחנים, אשר מהוות את השלב הסופי בתהליך הגיוס והמיון למשרות בשירות המדינה.

10. הכרה בניסיון פיקודי במערך המילואים כניסיון ניהולי בשירות המדינה:

החלטת הממשלה קבעה כי על נציב שירות המדינה לקבוע כי הכרה בניסיון שנרכש בשירות צבאי או בשירות אזרחי-לאומי במכרזים תחול, גם לגבי שירות מילואים, לרבות ניסיון פיקודי.

סטטוס: לא יושם.

הנציבות פועלת לתיקון תקנון שירות המדינה (התקשי"ר) כך ששירות מילואים יילקח בחשבון כניסיון ניהול צוות עובדים וניסיון בניהול תהליכים. על המועמד להציג אישור רשמי מצה"ל בטופס ייעודי שסוכם עליו בעבודת המטה. פרסום ההנחיה ותיקוני התקשי"ר צפויים להתפרסם במהלך 2018.

11. הרחבת תחולת חוק הארכת מועדים ביחס לרשויות ציבוריות:

החלטת הממשלה קבעה כי על שרת המשפטים, בהסכמת משרד האוצר, לבחון ולתקן את חוק הארכת מועדים, התשל"ה-1974 (להלן – חוק הארכת מועדים), כך שייקבע כי חייל שנקרא לשירות מילואים וחייב בתשלום לרשות ציבורית או בעשיית פעולה כלפי רשות ציבורית, במועד שחל בתקופת שירותו, יחולו לגביו הוראות חוק הארכת מועדים.

סטטוס: יושם חלקית.

משרד המשפטים בחן את הנושא ומתקיימת עבודת מטה במגמה להביא לידי השלמה את תיקון החקיקה בהקדם.

12. מועד מבחן מיוחד לחיילי מילואים שנקראו לשירות פתע:

החלטת הממשלה קבעה כי על שרת המשפטים לתקן את התקנות המפורטות כך שייקבע בהן מועד בחינה מיוחד לחיילי מילואים שנקראו לשירות מילואים בשירות פתע:

- א. תקנות שמאי מקרקעין (בחינות), תשס"ו-2006.²²
- ב. תקנות רואי חשבון, תשט"ז-1955.²³
- ג. תקנות לשכת עורכי הדין (סדרי בחינות בדיני מדינת ישראל, באתיקה מקצועית החלה על עורכי דין זרים ובמקצועות המעשיים), תשכ"ג-1962.²⁴
- ד. תקנות המתווכים במקרקעין, תשנ"ז-1997.²⁵
- ה. תקנות הפטנטים (נוהלי הרשות, סדרי דין, מסמכים ואגרות), תשכ"ח-1968.²⁶
- ו. תקנות חוקרים פרטיים ושירותי שמירה (בחינות בדיני ישראל ובאתיקה מקצועית), תשל"ג-1972.²⁷

סטטוס: יושם.

22 תקנות שמאי מקרקעין (בחינות), תשס"ו-2006 ס'א1, https://www.nevo.co.il/law_word/Law01/999_568.doc

23 תקנות רואי חשבון, תשט"ז-1955 ס'4(א1), https://www.nevo.co.il/law_html/Law01/P206_002.htm

24 תקנות לשכת עורכי הדין (סדרי בחינות בדיני מדינת ישראל, באתיקה מקצועית החלה על עורכי דין זרים ובבחינת ההסמכה לעריכת דין), תשכ"ג-1962 ס' 15 (א1), <https://www.nevo.co.il/law/4400#Seif29>

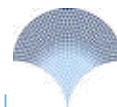
25 תקנות המתווכים במקרקעין, תשנ"ז-1997 ס'א3, https://www.nevo.co.il/law_html/Law01/299_004.htm#Seif14

26 תקנות הפטנטים (נוהלי הלשכה, סדרי דין, מסמכים ואגרות), תשכ"ח-1968 ס'124(א),

<http://www.justice.gov.il/Units/RashamHaptentim/legalinfo/Pages/patentregulations.aspx>

27 תקנות חוקרים פרטיים ושירותי שמירה (בחינות בדיני ישראל ובאתיקה מקצועית), תשל"ג-1972 ס'א1,

https://www.nevo.co.il/law_html/Law01/147_007.htm#Seif12

כלל התקנות תוקנו במהלך השנים 2016-2017 באופן הקובע מועד בחינה מיוחד למשרתים במילואים בקריאת פתע.

13. התאמות למשרתי מילואים פעילים הניגשים לבחינות לרישוי מקצועי במקצועות הבריאות:

החלטת הממשלה קבעה כי על שר הבריאות להסדיר בתקנות או בנהלי משרד הבריאות את ההתאמות להלן בכל הנוגע למשרתי מילואים פעילים הניגשים לבחינות לרישוי מקצועי במקצועות הבריאות:

א. הרשמה לבחינה ומתן אפשרות להיבחן אף שמשרת המילואים לא עמד במועדי הזמן הנדרשים לרישום מראש לבחינה.

ב. משרת מילואים שנרשם כנדרש ושילם אגרת רישוי לבחינה אך לא ניגש אליה בשל שירות מילואים יהיה פטור מתשלום אגרה למועד הבחינה הבאה, עם הצגת אישור שירות מילואים פעיל במועד הבחינה המקורית.

סטטוס: יושם.

משרד הבריאות הסדיר נהלים כך שבמקרים חריגים, משרת מילואים שזומן לשירות מילואים פעיל, ולא עמד במועדי הזמן הנדרשים לרישום לבחינה מסיבה זו, יוכל להירשם לבחינה לא יאוחר מ־30 יום לפני מועד הבחינה על־פי שיקול דעת מנהלי של האגף לרישוי מקצועות רפואיים ובכפוף להצגת מסמכים המעידים על כך:

א. צו מילואים מיוחד (לרבות צו 8) שנשלח מסיבה של גיוס חירום/ מלחמה/ פעילות מבצעית אשר ניתן בטווח הזמן המקסימאלי (60 יום) להגשת הבקשה.

ב. מכתב הסבר מטעם מפקדו של משרת המילואים בדרגת סא"ל ומעלה, המאשר את אופי הפעילות אליה זומן משרת המילואים.

משרת מילואים שנרשם כנדרש ושילם אגרת רישוי לבחינה אך לא ניגש אליה בשל שירות מילואים ובכפוף להצגת מסמכים, יהיה פטור מתשלום אגרה למועד הבחינה הבאה.

לעניין זה, במערכת המחשוב הוכנס קוד אשר מגדיר פטור מתשלום תחת אינדיקציה – "לא הופיע מילואים", כך שהתשלום הקודם יהיה רלוונטי גם לבחינה הבאה.

14. הנחות בקרקע למשרתי מילואים פעילים:

החלטת הממשלה קבעה כי על מועצת מקרקעי ישראל לתקן את החלטת המועצה מס' 1492 כך שסעיף 4 בהחלטה האמורה יוחלף ויאמר בו "חייל מילואים פעיל יהיה זכאי לכפל הנחות במחיר הקרקע. על אף האמור רשאית הנהלת הרשות לקבוע סוגי הנחות אשר לגביהם לא יהיה כפל הנחות."

סטטוס: יושם.

בינואר 2017 עברה החלטת מועצה מס' 1502 אשר ביטלה את החלטה מס' 1492. הסעיף המדובר הוחלף וההחלטה נחתמה על־ידי שר האוצר וקיבלה תוקף ב־5.2.2017.²⁸

15. הפעלת סטודנטים למען הקהילה תמורת מלגה:

החלטת הממשלה קבעה כי על השרה לשוויון חברתי לעדכן את כללי התכניות של המשרד לשוויון חברתי להפעלת סטודנטים למען הקהילה תמורת מלגה באופן הבא:

א. הגדלת המלגה ב־20% לסטודנט שביצע יותר מ־25 ימי מילואים בשנה.

ב. מתן עדיפות לקבלה לתכניות הנ"ל למועמדים שהם משרתי מילואים פעילים.

28 רשות מקרקעי ישראל, 16.1.2018, החלטת מועצה מס' 1502 – הנחות בקרקע לחיילי מילואים, http://land.gov.il/Land_Policy/LandCouncil/Pages/hahlatot_moaza.aspx

ג. סטודנט המשתתף באחת מן התכניות הנ"ל יהיה זכאי למלגה המוענקת בתכנית, אף אם לא השלים את מכסת השעות הנדרשת לפי התכנית, אם היעדרותו נבעה משירות מילואים ובלבד שהשלים מינימום שעות כפי שיקבע המשרד.

סטטוס: יושם.

מלגאים שלוקחים חלק במלגות של המשרד לשוויון חברתי זכאים לתוספת במלגה של 20% באם ביצעו יותר מ-25 ימי מילואים בשנה וכן מכירים בימי מילואים כשעות מלגה ונותנים עדיפות בקבלה למלגות. תנאים אלו פורסמו במכרז הפומבי לאיתור, גיוס, הפעלה וניהול מערך סטודנטים בפרישה ארצית לביצוע פעילויות שונות למען אוכלוסיות יעד של המשרד לשוויון חברתי ביוני 2017.²⁹

16. ניקוד עודף לגרעין משימה שאחוז מסוים מחבריו משרת שירות מילואים פעיל:

החלטת הממשלה קבעה כי על שר החקלאות ופיתוח הכפר לתקן את המבחנים לשנת 2018, לצורך תמיכה של משרד החקלאות ופיתוח הכפר במוסדות ציבור בתחום גרעיני משימה כך שייקבע כי יינתן ניקוד עודף לגרעין משימה שאחוז מסוים מחבריו משרתים שירות מילואים פעיל.

סטטוס: יושם.

במבחני התמיכה בגרעינים משימתיים שפורסמו על-ידי משרד החקלאות ופיתוח הכפר למוסדות ציבור לשנת 2018 ניתנה התייחסות לחברי גרעינים שהינם חיילי מילואים כפי שנקבע בהחלטת הממשלה כך שחמישה אחוזים מהניקוד יינתנו על שירות מילואים של חברי הגרעין.³⁰

17. עדיפות למשרתי מילואים פעילים בהקצאת דירות להשכרה ארוכת טווח בפריפריה, בפרויקטים של התכנית "דירה להשכיר":

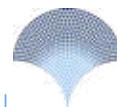
החלטת הממשלה קבעה כי על שר הבינוי והשיכון, רשות מקרקעי ישראל ואגף התקציבים באוצר לבחון את האפשרות לתת עדיפות למשרתי מילואים פעילים בהקצאת דירות להשכרה ארוכת טווח בפריפריה, בפרויקטים של התכנית "דירה להשכיר".

סטטוס: לא יושם.

לא בוצעו פעולות הקשורות להטבת משרתי מילואים לעניין דירות להשכרה ארוכת טווח.

29 המשרד לשוויון חברתי, יוני 2017. פרטי המכרז, https://www.mr.gov.il/Files_Michrazim/241139.pdf
30 משרד החקלאות ופיתוח הכפר, משרד החקלאות ופיתוח הכפר מודיע על פרסומם של מבחנים לצורך תמיכה במוסדות ציבור בתחום גרעיני משימה לשנת 2018, 12.2.2018.

http://www.moag.gov.il/yhidotmisrad/reshut_techunun/gareinim/publications/Pages/tmicha_garanim_2018.aspx

תובנות ומסקנות

בחינת החלטת הממשלה, כשנה לאחר שהתקבלה, מלמדת כי העיסוק בנושא ההטבות לחיילי המילואים בקרב משרדי הממשלה הרלוונטיים היה רב וניכר שיפור משמעותי ביישום המרכיבים מהחלטת הממשלה הקודמת בנושא – 1447. ניתן לראות כי למעלה מ-75% ממרכיבי ההחלטה יושמו במלואם וכ-18% ממרכיביה נמצאים בתהליכי יישום. מעבר למדיניות שנקבעה בהחלטה, במהלך השנה החולפת קודמו שני חוקים נוספים המיטיבים עם אוכלוסיית משרתי המילואים: ביטול מס ההכנסה על תגמול המילואים המיוחד³¹ והענקת שתי נקודות זכות אקדמיות למשרתים במילואים.³²

31 אתר הכנסת, 27.2.18, "ועדת החוץ והביטחון אישרה לקריאות שניה ושלישית את ביטול מס ההכנסה על תגמול המילואים המיוחד במסגרת חוק ההסדרים", http://main.knesset.gov.il/Activity/committees/ForeignAffairs/News/Pages/pr270218_1.aspx

32 ז. צבי. "השרים אישרו: שתי נקודות זכות אקדמיות למשרתים במילואים", דהמרקר, 21.1.18, <https://www.themarker.com/news/education/1.5749307>

